

Emprenedoria, es neix amb ella o s'aprèn?

Francesc Robert i Ribes

<p>Emprenedor / Emprendre</p> <ul style="list-style-type: none"> • Emprendre (Diccionari de la Llengua Catalana)→ <i>Posar-se a fer, començar, una cosa que suposa un esforç considerable, que enclou dificultats, riscs, etc.</i> • Emprenedor (Diccionari Gran Enciclopèdia Catalana)→ <i>Que té iniciativa i coratge per a emprendre i dur a terme, amb una gran activitat, les pròpies de les empreses, especialment empreses difícils, arriscades...</i> <p><small>XV Jornades de la societat andorrana de ciències, 14 de novembre 2009</small></p>	<p>Entrepreneur / Entrepreneurial</p> <ul style="list-style-type: none"> • Entrepreneur (Oxford Dictionary of Business English)→ <i>A person who starts or runs a business activity, esp. one that involves financial risk</i> • Entrepreneurial (Oxford Dictionary of Business English)→ <i>Willing or able to take risks in business</i> <p><small>XV Jornades de la societat andorrana de ciències, 14 de novembre 2009</small></p>	<p>Entreprendre</p> <ul style="list-style-type: none"> • Entreprendre (Petit Robert)→ <i>Se mettre à faire. Entreprendre une affaire, une étude, une démarche...</i> <p>Emprendedor</p> <ul style="list-style-type: none"> • (Dic. Real Academia Española)→ <i>Que emprendre con resolución acciones dificultosas o azarosas</i>
<p>EMPRENDEDOR vs. MANAGER</p> <ul style="list-style-type: none"> • No sempre la bona gestió d'una companyia comporta el seu creixement • A vegades l'expansió es frena per la por a la pèrdua de control <ul style="list-style-type: none"> • Predomini del manager sobre l'emprenedor • És el cas de moltes empreses petites de caràcter familiar <p><small>XV Jornades de la societat andorrana de ciències, 14 de novembre 2009</small></p>	<p>Els economistes</p> <p>Els economistes normalment han ignorat la figura de l'empresari com a element dinamitzador de l'economia (exclusivament).</p> <p><i>"...la majoria d'economistes ha acceptat i segueix acceptant avui l'igualitarisme analític, però no l'ha intentat mai verificar seriosament". Schumpeter, Joseph A. <i>Historia del anàlisi econòmic</i>, L156</i></p> <p><small>XV Jornades de la societat andorrana de ciències, 14 de novembre 2009</small></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Knight i Schumpeter són les dues grans excepcions en el virtual consens dels economistes sobre l'escassa importància del paper de l'empresari en el procés econòmic. • Diferencien clarament l'empresari del capital i en destaquen el seu paper en el procés econòmic <p><small>XV Jornades de la societat andorrana de ciències, 14 de novembre 2009</small></p>
<ul style="list-style-type: none"> • Per Schumpeter, l'empresari és que provoca els canvis en l'economia. El que fa que cada nou equilibri sigui una posició millor per la societat que l'anterior <p><small>XV Jornades de la societat andorrana de ciències, 14 de novembre 2009</small></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Per Knight l'empresari és un factor de producció diferenciat tan del capital com del treball, encara que considera la possessió del capital com una condició necessària per a desenvolupar la funció empresarial <p><small>XV Jornades de la societat andorrana de ciències, 14 de novembre 2009</small></p>	<p><i>"The productive opportunity of the firm and the 'entrepreneur'"</i> by Edith Penrose</p> <p>LOOK INSIDE THE THEORY OF THE GROWTH OF THE FIRM EDITH PENROSE</p> <p>1959</p> <p><small>XV Jornades de la societat andorrana de ciències, 14 de novembre 2009</small></p>

L' EMPRENEDOR

- Qui pilota la caixa negra?
- Un manager?
- Un emprenedor?

Qui fa créixer l'empresa des de dins?

- L'emprenedor?
- El manager?
- Els inversors?

- *The business firm, as we have defined it, is both an **administrative organization** and a collection of **productive resources**...*

XV Jornades de la societat andorrana de ciències. 14 de novembre 2009

- *The productive activities of such a firm are governed by what we shall call its **productive opportunity**..., which comprises all of the productive possibilities that its 'entrepreneurs' see and can take advantage of.*

XV Jornades de la societat andorrana de ciències. 14 de novembre 2009

- El creixement de l'empresa està estretament lligat a la detecció de les oportunitats productives

- La **gestió del creixement** està lligada a la constant recerca d'aquestes oportunitats
- És diferent del 'management' propi de l'empresa

XV Jornades de la societat andorrana de ciències. 14 de novembre 2009

'Entrepreneur'

- *...is a slippery concept, not easy to work into formal economic analysis, because it is so closely associated with the temperament or **personal qualities of individuals**...*

XV Jornades de la societat andorrana de ciències. 14 de novembre 2009

- Aquesta interdisciplinarietat entre psicologia i ciència econòmica ha suposat un inconvenient en l'anàlisi de la figura del emprenedor en la teoria del creixement de l'empresa, des de l'angle de la teoria econòmica.

XV Jornades de la societat andorrana de ciències. 14 de novembre 2009

La 1a decisió cap al creixement

- *This is truly the 'first' decision, and it is here that 'the spirit of etreprise', or a general entrepreneurial bias in favour of growth has perhaps its greatest significance.*

XV Jornades de la societat andorrana de ciències. 14 de novembre 2009

Decisió

- Les decisions que apunten oportunitats son preses per un emprenedor, a partir de la seva **pròpia intuïció**, abans de prendre una decisió basada en l'anàlisi econòmic.
 - *In any case, the decision to search for opportunities is an enterprising decision requiring entrepreneurial intuition and imagination and must precede the economic decision to go ahead with the examination of opportunities for expansion.*

XV Jornades de la societat andorrana de ciències. 14 de novembre 2009

THE QUALITY OF ENTREPRENEURIAL SERVICES

- Molts dels serveis que pot oferir un emprenedor a la seva companyia no son estrictament el resultat de la seva personalitat...
- ...estan condicionades molt a sovint per la companyia

XV Jornades de la societat andorrana de ciències. 14 de novembre 2009

THE QUALITY OF ENTREPRENEURIAL SERVICES

- Penrose analitza les qualitats emprenedores que no s'analitzen estrictament en base l'anàlisi econòmica:
 - Entrepreneurial Versatility
 - Fund-Raising Ingenuity
 - Entrepreneurial Ambition
 - Entrepreneurial Judgment

XV Jornades de la societat andorrana de ciències. 14 de novembre 2009

THE QUALITY OF ENTREPRENEURIAL SERVICES

- **Entrepreneurial Versatility**
 - *...in such cases, failure to grow is often incorrectly attributed to demand conditions rather than to the limited nature of entrepreneurial resources*

XV Jornades de la societat andorrana de ciències. 14 de novembre 2009

THE QUALITY OF ENTREPRENEURIAL SERVICES

- **Fund-Raising Ingenuity**
 - La capacitat per **captar financerià** per un projecte es tan important com la pròpia capacitat de vendre

XV Jornades de la societat andorrana de ciències. 14 de novembre 2009

THE QUALITY OF ENTREPRENEURIAL SERVICES

Entrepreneurial Ambition

→ 'Product minded', 'workmanship-minded', 'good-will builders'

→ 'Empire builder'

XV Jornades de la societat andorrana de ciències. 14 de novembre 2009

THE QUALITY OF ENTREPRENEURIAL SERVICES

Entrepreneurial Judgment

Unlike 'versatility', 'ingenuity', and 'ambition', the quality of entrepreneurial judgment is only partly a function of the personal characteristics or temperament of the individual.

XV Jornades de la societat andorrana de ciències. 14 de novembre 2009

ELS PSICÒLEGS

- La figura de l'emprenedor tampoc ha estat tractada en profunditat pels psicòlegs que ho han vist com quelcom més economicista

XV Jornades de la societat andorrana de ciències. 14 de novembre 2009

MOTIVACIONS

1. Extrínseca
2. Intrínseca
3. Transcendent

Prof. Pérez López, *Liderazgo, Ed Folio, 1997*

"Les motivacions transcendeixen els aspectes purament econòmics de la seva professió si vol ser de veritat un bon professional" (emprenedor)

XV Jornades de la societat andorranera de ciències, 14 de novembre 2009

Recerca

- Universitat de València (2001)
 - Motius que t'han portat a la creació de l'empresa
 - Motius que porten a les persones a iniciar projectes empresarials
 - Quins serien els motius que t'agradaria que haguessin portat a la creació de l'empresa del teu empresari de referència
 - 359 qüestionaris

XV Jornades de la societat andorranera de ciències, 14 de novembre 2009

- 1. Predomini de les motivacions de caràcter extrínsec
 - Guanyar diners
 - "Autoempleo"
- 2. Gran pes de les motivacions de caràcter transcendent un cop alladades les anteriors

XV Jornades de la societat andorranera de ciències, 14 de novembre 2009

David Mc Clelland (Harvard)

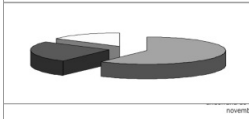
- Estudi anys 60 → Molts emprenedors d'èxit havien estat nens incentivats de petits a solventar-se els seus propis problemes

XV Jornades de la societat andorranera de ciències, 14 de novembre 2009

Joves i sense hipoteques

- 50%-60% entre 20 i 35 anys
- 15%-25% entre 45 i 60 anys

Font: John Bailey

XV Jornades de la societat andorranera de ciències, 14 de novembre 2009

John Bailey (Melbourne, 2003), "Entrepreneurs the right stuff"

- No forçament atents als diners (unitat de mesura de l'èxit)
- Més moguts pel repte de crear
- Molt molt interessats per l'entorn social i per les oportunitats que en poden sorgir
- Gran capacitat per teixir xarxes socials i polítiques
- Hàbils tecnològicament

XV Jornades de la societat andorranera de ciències, 14 de novembre 2009

Trets de personalitat (Bailey)

- Prenen riscos, però ningú els obliga, "Internal locus of control"
- "Impulsive action-takers"
- Dissatisfacció amb l'*status quo*, no accepten que una situació no pugui ser canviada → flexibilitat.

XV Jornades de la societat andorranera de ciències, 14 de novembre 2009

Apareix la sempre idea d'incertesa per diferenciar el model teòric de la realitat

XV Jornades de la societat andorranera de ciències, 14 de novembre 2009

- INICIAR + RISC (INCERTESA)
- El que inicia una empresa no forçament és emprenedor
- L'emprenedor no sempre està al capdavant d'una nova societat o empresa
- Sempre hi ha un grau d'incertesa i de novetat

XV Jornades de la societat andorranera de ciències, 14 de novembre 2009

ÈXIT I FRACÀS

- Risc → Coneixem els que han triomfat

XV Jornades de la societat andorranera de ciències, 14 de novembre 2009

els que han fracassat...

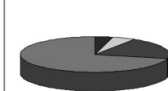

XV Jornades de la societat andorranera de ciències, 14 de novembre 2009

- Amar Bhide (University of Chicago)
 - "How Entrepreneurs Craft Strategies That Work" (HBR, abril 1994)
 - Mostra 200 empreses americanes (100-100)

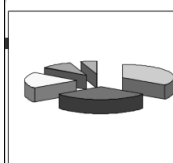
XV Jornades de la societat andorranera de ciències, 14 de novembre 2009

D'on surten les idees?

- Recerca sistemàtica d'oportunitats 4%
- Pc revolution 5%
- Casualtat/Causalitat 20%
- Replicant o modificant una idea d'una fena pràctica 71%

XV Jornades de la societat andorranera de ciències, 14 de novembre 2009

- D'una feina temporal o informal 35%
- Desenvolupat com a consumidor 30%
- Llegit casualment sobre la indústria 20%
- Desenvolupant la idea d'un familiar 10%
- Durant unes vacances 5%

XV Jornades de la societat andorranera de ciències, 14 de novembre 2009

- No hi ha un perfil ideal d'emprenedor, pot ser:
 - Gregari o innovador
 - Analític o intuïtiu
 - Prudent o arriscat
 - Delegadors o controladors
 - Aleshores què?

XV Jornades de la societat andorranera de ciències, 14 de novembre 2009

Entre el 5%-10% de la població als països occidentals és emprenedora

Tots fan polítiques per a que això augmenti

Això és la base del creixement econòmic

XV Jornades de la societat andorrana de ciències, 14 de novembre 2009

Conclusió

- Joves fins a 40 o Veterans amb experiència
- Maioritàriament amb experiència prèvia
- Capacitat per actuar ràpid
- No sempre gestionen el que creen
- Diferents tipus
 - "Serial entrepreneur"
 - Intra-emprenedor
 - Individual ("empire builder", "good will builders", "product minded")
- 5-10%

XV Jornades de la societat andorrana de ciències, 14 de novembre 2009

Epileg

- Una societat sense capacitat per detectar i potenciar els seus emprenedors està en procés de decadència
- Una societat sense emprenedors és una societat en camí cap a la seva mort

XV Jornades de la societat andorrana de ciències, 14 de novembre 2009

L'emprenedor ha de tenir en compte la interacció de 3 factors

- Objectius generals i financers del projecte
 - Terminis
 - Socis
- Apalancament proporcionat pel canvi extern
- Bases de la competència (mercat + indústria)

XV Jornades de la societat andorrana de ciències, 14 de novembre 2009

Qüestions que un emprenedor ha de respondre

- Quins són els objectius?
 - Personals
 - Professionals
 - Del projecte/s
- Tinc la bona estratègia?
- Puc i tinc capacitat per a executar l'estratègia?

XV Jornades de la societat andorrana de ciències, 14 de novembre 2009

Objectius

- Abans de fixar objectius d'empresa cal tenir molt clars els **objectius personals**
 - Quin estil de vida cerquem
 - Preferim experimentar i triarfar amb les noves tecnologies o bé crear qualsevol empresa que ens sobrevisqui

XV Jornades de la societat andorrana de ciències, 14 de novembre 2009

ESTRATÈGIA

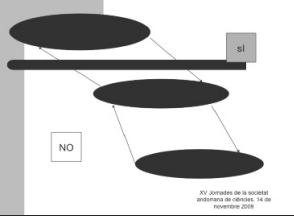
- Una gran estratègia no garanteix una bona execució
 - Tot pot fallar si els emprenedors fundadors:
 - Tenen treballadors incompetents
 - Són incaapaços d'atreure inversió
 - Tenir una bona organització i infraestructura

XV Jornades de la societat andorrana de ciències, 14 de novembre 2009

Capacitat personal

- Evitar el "qui dies passa anys empeny"
- Estar continuament pendent dels canvis, formar-se i estar preparat per afrontar-los

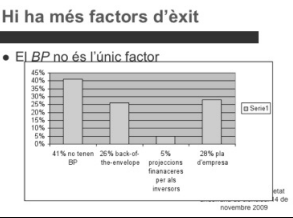
XV Jornades de la societat andorrana de ciències, 14 de novembre 2009

Inversors i Finançadors

- Què els hi preocupa?
 - La gent
 - Oportunitat
 - Entorn
 - Risc
 - Retorn
 - Compromís
 - Fantasmes, no gràcies

XV Jornades de la societat andorrana de ciències, 14 de novembre 2009

...mere specialisation of managerial knowledge and ability is not of itself a serious bar to a firm's branching out into new lines of activity...

XV Jornades de la societat andorrana de ciències, 14 de novembre 2009

THE QUALITY OF ENTREPRENEURIAL SERVICES

- Entrepreneurial Versatility
 - ...the mere existence of 'enterprise' is not sufficient to enable a firm to move indiscriminately into any kind of versatility...

XV Jornades de la societat andorrana de ciències, 14 de novembre 2009

????????

- Podem identificar un perfil concret?
- Hi ha uns factors clau d'èxit?
- La Societat de la Informació requereix unes competències concretes per als emprenedors?
- I a Andorra? Hem arribat a la saturació?

XV Jornades de la societat andorrana de ciències, 14 de novembre 2009

- Cada entorn, cada reunió, cada indústria, cada moment necessita un tipus d'emprenedor

XV Jornades de la societat andorrana de ciències, 14 de novembre 2009

Francesc Robert i Ribes
Professional del sector financer i empresarial i col·laborador acadèmic a Esade